

Colección: Fardel dos sotos

As pítas baixo a choua
Ricardo Carvalho Calero

Ilustrado por Ricardo Calero
Copyright do texto original:

Herederos de Ricardo Carvalho Calero

Copyright da ilustración: Fernando Pardo

Copyright das ilustraciones: Alberto Ioval

Copyright desta edición: Ediciones Embora, 2008

Vila Galálica, C/ 1 - 15407 Vilar

www.edicionesembora.es

Impreso en Galicia

Primera edición: diciembre 2008

D.N.I. E.0.04.95462.99.2

Depósito Legal: C-4476-2008

As pítas baixo a choua

Ricardo Carvalho Calero
Alberto Ioval

ediciones embora

Non. Digades o que queirades, os galos non son agora tan tremosos como nos tempos da mita nenez. Os galos que hoxe vexo son brancos, grises; as cristas pequeneiras e moradas, as colas como de galiña, curtas, raquenas. Cando eu era un cativeiro, outros galos nos cantaban. Eran unhas aves ergueitas, lanzás, maxestosas. Cristas bermellas que pandiaban co pesadume, feros peteiros, ollos acesos, colo tornasolado de lene e fonxe prumaxe, podentes azas, esporas douradas; e a cola un chafariz de lumes e de sombras, con aquelas longas prumas, corvas como caxatos, como bágoos de pegureiros, de bispos orientás.

Algo de militar, de real, de pontifical habla
n-aquiles galos. Capitáns de Frandes, príncipes
ídumeos, arquimandritas sirlacos: feitos todos de
lóstregos, de veludos, de arquivoltas, de arcos da
vella, de sol-pores, de roibéns. Así era o galo más
antigo que lembro. Se vivira agora, terla trinta e
cinco anos de edade, cicáis. Reinaba no curro de
aqueña casa onde pasabamos o vran.

O meu pai viña os sábados. Era novo, e nos bicaba con ledicia. Merendabamos tostadas de pan con manteiga e zucré. Tiñamos una cabuxa tan garimosa e tenra que sala connosco e la tras de nós, como un cadelíño, pol-as corredoiras, cando andabamos a cazar grilos. Moito querela eu aos animás.

No curro pasaba unha grande parte do meu tempo
ollando pra as galinhas. Viaas escarabellar na terra,
en percura de vermes e miñocas. Botáballes o millo.
Recollía os ovos que anunciaban co seu alporizado
cacarexar. Cada ave tiña un nome posto por mim,
í eran tan estreitas as relacións entre mim i elas
que cheguei a coidar que nos comunicabamos co
pensamento, e sostinha longos diálogos mentás coas
bulidoras pitas e o seu tremoso e acougado rei.

Unha ráfega de vento, de sócato, conmovéu o ar.
E unha nube moura esbarzáu pol-o ceo. Laiáronse
as árbores docemente e axiña veóuse o sol. A bounta
azul fixose gris e fría.
E a choiva comezou a caer.
Era unha choiva de vran, torrencial, esmagadora.
A terra seca bebéu arelosamente as primeiras
augas. Logo, encheita, rexoitou beber máis.
Pozas e miudos regueiros xurdiron antre a lama.
Alampóu un lóstrego. Corno se un carro de patacas
emborcara a sua càrrega, a rolar, pol-o teito do
ceo, o trono se escoitou.

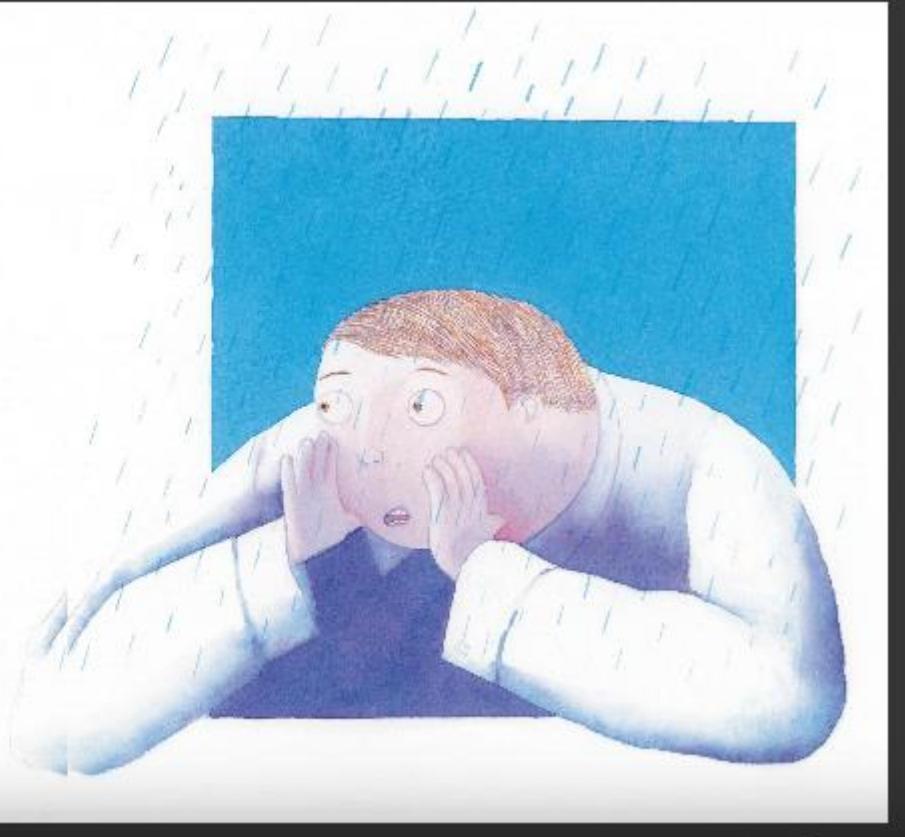
Non habla poleiro acaroado ao curro. Recollianse
as pitas pol-a noite dentro da casa, n-un rocho
axeitado. Aquela serán, detrás de unha fiestra,
eu ollaba chover. E de súpeto vin as pitas.
¡Malpocadas! Coas colas baixas, a chola afundida,
arrechegadas ao muro, nos recantos, esmaecidas,
murchas, tristeiras, a i-auga escorregaba por riba
de elas, teimosa, cruelmente.

Non o poiden aturar. Baixei como un lóstrego e abríñelles a porta da casa. Mais as galínas non se moveron. Chaméinas en van, "Churras, churras". E saln ao curro, atafegado, pra aduguar a grea a teito. Mais cando chegaba cabo de unha ave, ista fuxlame, e alongábase máis cada vez. Así, mollado eu mesmo ate non poder máis, piúxenme a berrar e a chorar con moito desconsolo.

Na casa foi notada a miña maniobra. O meu pai
ordeou dende a fiestra a miña retirada. Mais
¿cómo la deixar que a i-auga apodrecera os
osos dos probes animás? ¿Cicaves os catarros,
as palmonías, o reuma non esistían pra as
galinás? Meu pai decía que as súas prumas eran
impermeabres, pero isto non o podía eu creer.
Seguín correndo detrás das pitas, como tolo.

Entón a miña aboa salu con un paraguas e pretendéu recollerme. Eu non a ouvíla nen a vía, sempre a chorar e a correr tras das cativas aves. Axiña estiveron no curro a miña nai, as criadas, o meu pai, a miña tía, todos os paraguas da casa. Corrla eu tras as pitas. Corrlan os paraguas detrás miña. Ate que cambeou a táctica da perseguidón.

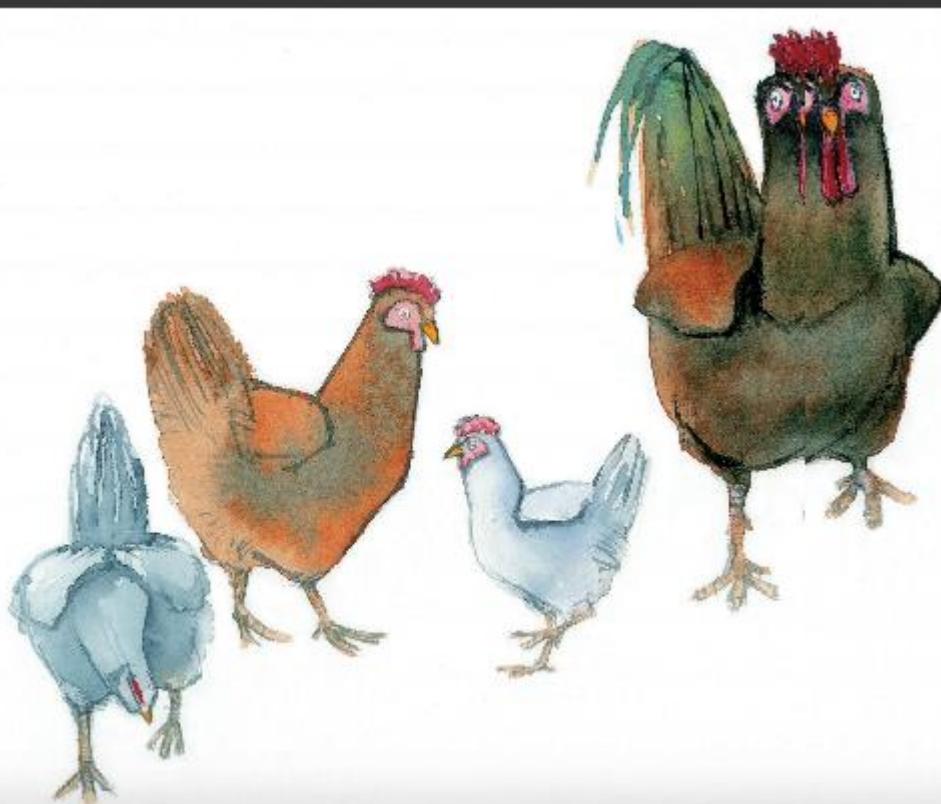

Convencidos de que non regresaría a casa se as galinhas ficaban fora, os mores, escindidos en patrullas, adicáronse a cazar as aves. Pouco a pouco, mentres a choiva apouvigaba os paraugas, as galinhas foron calndo nas mans das persoas e foron sendo postas ao abrigo. Moito nos dou que facer o galo. Por fin, a miña aboa atinxilouno pol-a cola. Mais ao se tirar a il, esbarrou e caeu. Ficou a carón do chan con todo o corpo. Perdéo o parauga, pero non perdéu o galo. Só entón, xa ceibes da choiva os animalíños, acollínme a teito eu, e todos os que interviran na cazata.

Malia os paraugas, estabamos todos
mollados como pitos.

Glosario:

Arquimandrita: Superior dunha comunidade monástica dos cristiáns orientais.

Azas: Ás, extremidades superiores das aves.

Bagoos: Báculos, bastóns, caxatos.

Chafarts: Fonte cun ou máis pichos por onde sae a auga a chorro.

Fonxe: Branda, mol, esponxosa.

Idumeos: Naturales do antigo reino de Idumea, entre Xordania e Israel.

Lanzás: Espigadas, dereitas como en forma de lanza, empertegadas.

Lene: Brando, leve

Pandiaban: Inchaban, inflamaban.

Pegureiro: Persoa que coida o gando.

Podentes: Poderosas, fortes.

Raquenas: Pequenas, ruínas, mesquitas, escasas.

Roibens: (de ceos) arroibados, tirando a vermellos, avermellados.

